

Helgeland Museum avd. Vega

Årsrapport for 2018



Formidling:

For Helgeland Museum har hovedarenaen i 2018 fortsatt vært på E-huset.

Her har det i en årrekke vært tre utstillinger som viser frem aspekter av kulturen og historien fra ytre Helgeland og da spesielt Vega. Hovedutstillingen er «Ærfugltradisjonen» som vises frem i andre etasje. I samme etasje er den en fotoutstilling med bilder fra boken til Helge Wold, «Utvær». Det er også en liten utstilling i første etasje av livet til «Fiskerbonden».

På Spar er det en liten monter med kopier av gjenstander fra steinalderen som er funnet på Vega. Det finnes også en Steinalderløype på veien ut mot Hestvika på sørvest siden av øya. Der er det informasjon om steinalderen og den er godt forklart og plassert i terrenget med gode illustrasjoner for bedre forståelse.

Kulturpunkt:

På høsten av 2017 fikk vi tatt i bruk Kulturpunkt og det ble plassert ut noen punkter. Starten har vært Kjulsveten, Vega kirke og Ylvingen Kystfort. Planen er videre å bruke Kulturpunkt aktivt for å plassere lokalhistorien for Vega kommune digitalt tilgjengelig i landskapet. Tanken er også at den kan tas mer aktivt i bruk av skoleklasser. Mange av disse punktene er ikke oppført i appen enda, men er ferdig skrevet og noen avventer egne bilder som skal legges til teksten før publisering. Blant disse er Ol-tomså hållå, Vegstein, Kirkøy, Nes, Sundsvoll, Eideim, Kjul, Rørøy, Igerøy, og en rekke steinalder steder.

Pedagogisk virksomhet:

Vi har hatt flere besøk av klasser spesielt fra Brønnøysund og da på sykkel. Vi har også hatt elever fra videregående yrkesfaglinjer i Mosjøen. Alle disse får et opplegg i samarbeid med Vega verdensarv som varer noen timer. Vi har også hatt besøk fra barnehagen på Vega. Disse får et opplegg med å ta og føle på dun og fuglene på utstillingen.

Steinalderformidling: Sammen med Arp Frerich Schmidt fra Vevelstad har vi fått til et konsept om formidling av Steinalderhistorie. Dette er knyttet opp til læreplanen til 4. og 5. klasse.

Liste over aktiviteter:

- Innføring i hvorfor landskapet er viktig for en bosetting.
- Bueskyting og jaktteknikker
- Tilvirkning av steinredskaper
- Sette i stand et bål på gammel måte
- Mat fra «steinalderen» rundt bålet.
- Helleristninger utført med kritt på berget.

Arp fikk til en gjennomføring på Vevelstad og ideen er å gjennomføre det på Vega i 2019. Dette er også tenkt som et konsept som lett kan tas i bruk av andre avdelinger i HM.

Det var planlagt et opplegg i samarbeid med Sømna, men dette ble avlyst på grunn av været.

For Vega sin del har det vært til tider vanskelig å få en god kommunikasjon med den lokale skolen for å kunne gjennomføre slike opplegg. Men nå er dette rettet på og de ser frem til å delta i slike opplegg i 2019.



Hurtigrute og Cruiseskipbesøk:

Cruise:

I år var perioden med Cruisebesøk fra 7 mai til 7 juli. Totalt 6 anløp med 629 besøkende. Igjen var det forskjellige selskaper og blant dem National Geographic. Det hele var et samarbeid med lokale aktører og Vega Verdensarv/Vega Turistinformasjon som planleggere

og tilretteleggere. Vi har fått litt mer erfaring med disse besøkene og sjokkeffekten fra de første årene er ikke der lenger. Selve delen som foregår på E-huset er at de får formidling i andre etasjen. Det hele går litt på samlebånd med fastsatte tider slik at alle de besøkende skal ha anledning til å få det med seg. Men etter en hel dag med formidling er det ikke mye energi igjen. Hvordan besøket blir, er svært avhengig av hvor godt organisert mannskapet som ledsager de besøkende er. Og selv når du tror du har tenkt på alt er det alltid noe. Tilbakemeldingene har vært veldig positive og det hele oppleves som eksklusivt, ekte og unikt.

Samarbeidet har gått knirkefritt i sesongen mellom oss og Vega Verdensarv. Vi har erfaring, kjenner hverandre og kommuniserer bra oss i mellom. For de besøkende oppleves det hele som en helhet enn som to enheter.

Med oss denne sesongen har vi hatt Johanna Toppen som er den med mest fartstid på E-huset av alle. Hun er en kilde til informasjon om slektskap og steder på Vega og får ofte besøk av folk som er på slektsgransking. Som selger i museumsbutikken er hun svært verdifull, hun kan dette med strikkevarer og folk hører på hennes tips og råd. Vi har også hatt to av sommervertene vi hadde i fjor jobbende hos oss. Nemlig Aurora Adolfsen og Mirande van Rossum. De har klart seg fint og har vært imøtekommende mot besøkende og flink til å fortelle.

SeilNorge:

Dette er en gruppe entusiaster som er på seilkurs/opplevelse hvert år og som vi tar i mot for formidling på E-huset. De består for det meste av mennesker i alderen 20-40 som vil oppleve noe annerledes og ekte.

Museumsbutikken:

I 2018 tok vi inne en ny vri på Helgelandskoppen, nemlig «Vegakoppen». Vi tok inn ca. 200 stk. og har per 31.12.2018 solgt over halvparten. På siden av de vanlige produktene som stort sett er strikkevarer har det vært dun på boks. En enkel liten svart pappeske med et hjerte limt på toppen og en liten mengde ærfugldun inni. Vi har også tatt inn lokalproduserte varer i form av tangsåper som også solgt godt.

iZettle:

I det hele og det store har det fungert ganske greit med iZettle for oss i år. Som alltid og med alt annet er det gjerne en opplæringsfase for nye brukere der ting kan gå litt skjevt og en ofte blir redd for å gjøre ting verre. For min avdelings vedkommende har vi nesten ikke brukt smartbrettet som ble utsendt tidligere. I stedet har det for det meste av transaksjonene gått via en gammel Smartphone slik at internett er integrert i enheten i stedet for å være avhengig av et sårbart og ustabil trådløst nett som kan dette ut. Det eneste som ikke har fungert i det hele tatt er kvitteringsskriveren. Det fungerer en liten stund, men skapte så

I år har det vært en nedgang i besøkstallene ved avdelingen. Nedgangen er helt klart størst innenfor gruppene som kommer i forbindelse med Hurtigrute opplegget. Dette tror vi kan spores tilbake til en betydelig prisøkning fra Hurtigrutens side. samt noe uheldig værforhold i sommersesongen.

Turen er nå listet med en billettpris på ca. 3000 kr og er den helt klart dyreste utfarten av alle som Hurtigruten tilbyr. Dette setter et stort press på vertskapet for å gi et tilfredsstillende produkt. Det som fremstår som uheldig er at Hurtigruten tar mer betalt og sitter igjen med en større gevinst, mens de endringene de gjør fører til mindre besøkende og derav mindre inntekter totalt sett for leverandørene, Helgeland Museum og Vega Verdensarvsenter. En tilleggsfaktor som vi ikke kan skylde på Hurtigruten for er det ustabile været sommeren 2018 og som satte terskelen høyere for eventuelle besøkende som ville ta turen ut til Vega.

Utenom formidlingen på E-huset har det for det meste vært besøk i forbindelse med opplegg for barn. Dette har stort sett vært organiserte jule og påskeverksted i samarbeid med lokale lag og organisasjoner.

Samarbeidspartnere:

Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv

Vega Turistinformasjon

Vega Husflidslag

Vegaøyens venner

Vega Barnehage

Vega Frivilligsentral

Vega menighet

Nordland Ærfugllag

Mental Helse Vega

Forvaltning- Samling:

Det pågår stadig en jobb med å få flettet de registrerte gjenstandene med tilfredsstillende digitale bilder. Dette er et møysommelig arbeid som går tregt på grunn av plassmangel og kummerlige forhold i kjelleren på Prestegården. Planen er at det gjennom rydding i 2019 vil bli frigjort mer areal for lagring på Prestegårds låven eller hovedbygget selv. Mye av det som er lagret har ingen funksjon og kan kastets, brukes som rekvisitter eller bli hentet av givere.

Forvaltning- Bygninger og anlegg:

I Vega kommune har ikke HM noe vedlikeholdsansvar for noen bygg. Med utløpet av leieavtalen om E-huset har vi bare en arena på Vega, nemlig på Prestegården. Per 1.2.2019 skal vi inn i ny kontorlokaler ved Verdensarvsentret på Gardsøya.

Takk for 2018!